

YERBİLİMİNİN 50 YILLIK CUMHURİYET DÖNEMİNDEKİ GELİŞMESİ

Prof. Dr. İHSAN KETİN

Üzerinde yaşadığımız yer küresinin oluşumunu, 4 milyar yıldan beri geçirdiği evrimini, yapısını ve bileşimini, özellikle karaları ve denizleri kapsıyan kabuk bölgesinde iç ve dış etkenlerin meydana getirdikleri değişik olayları inceleyen ve maden, su, petrol, kömür ve doğal hammaddeler gibi çeşitli yeraltı zenginliklerinin aranması, bulunması ve ekonomik olarak değerlendirilmesi için gerekli araştırmaların nasıl yapılacağını öğreten yerbilimleri, bir bilimlerin topluluğu olup, Üniversite ve akademilerimizde «Jeoloji», «Jeofizik», «Jeokimya» ve «Jeomorfoloji» adları ile öğretimi yapılmakta ve Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü, Devlet Su İşleri, Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı, Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu, Elektrik İşleri Etüd İdaresi, Etibank, Sümerbank, Karayolları, İller Bankası, İmâr İskân Bakanlığı - Deprem Araştırma Enstitüsü ve Afet İşleri Genel Müdürlüğü, Köy İşleri Bakanlığı - Yol, Su ve Elektrik İşleri ve Toprak ve İskân İşleri Genel Müdürlükleri, Bayındırlık Bakanlığı - Yapı İşleri Genel Müdürlüğü gibi kamu kuruluşlarında ve benzer konularda faaliyet gösteren özel kesimde araştırma ve uygulama olanağı bulmaktadır.

Ülkemizde, 50 Yıllık Cumhuriyet döneminde, Öğretim ve Araştırma bakımından büyük gelişme gösteren bilim dalları arasında «Je» ile başlayan bu bilimlerin bir özelliği vardır. Bunların 1923'e ve daha önceki durumları ile bugünkü gelişmiş halleri karşılaştırıldığında bu özellik daha büyük bir anlam taşır, şöyle ki :

Öğretim alanında, 1923'te o zamanki «Darülfununda» (Şimdiki İstanbul Üniversitesinde) yalnız bir «Jeoloji» Kürsüsü bulunmakta ve bu kürsünün üç öğretim üyesi (Doktor Müştak bey, Ahmet Malik bey, Maden Mühendisi damat Kenan bey ve daha sonra Hamit Nafiz bey) tarafından «Tabiiye şubesi» öğrencilerine jeoloji

ve mineraloji dersleri verilmekte idi. Bu yıllarda aynı öğretim üyeleri Halkalı Ziraat ve Orman yüksek okullarında ve Teknik Üniversitede (o zamanki *Mühendis Mektebi-âlisinde*) mineraloji ve jeoloji dersleri (*Madeniyat ve Arzıyat*) okutmakta idiler.

Hernekadar Türkiye'de yüksek okullarda Jeoloji öğretiminin başlangıcı 1850 yılına kadar inerse de, o zamanlar (1850-1900 arası) bu bilim dalı Tıp Fakültesinde (*Mektebi-Tıbbiyei-şâhâne'de*) «İlmi - Arz vel Maadin» adı ile doktorlar tarafından okutulmakta idi (Dr. Abdullah bey, Dr. İbrahim Lutfu bey, Dr. Esat Fevzi bey). 1900 yılında Darülfununda «Ulumu-Tabiiye» (Doğal Bilimler) şubesi açılmış ve Halil Edhem bey hem burada ve hem de *Mühendis Mektebi-âlisinde* «İlmi-Tabakatül arz vel Maadin» (Jeoloji ve Mineraloji) derslerini vermiştir. 1913-1915 döneminde, o zamanki «Darülfununu Osmanî» nin *Ulumu Riyaziye ve Tabiiye şubesinde* (Şimdiki İst. Üniv. Fen Fak.) Doktor Müştak ve Eczacı Mazhar Hüsnü beyler «İlmi-Arz vel Maadin», 1915 - 1918 yıllarında Walter Penck ve Hamid Nafiz bey (Ord. Prof. Hamit Nafiz Pamir) «Arzıyat ve Madeniyat» derslerini okutmuşlardır. Teknik Üniversitede ise, 1909-1921 arasında Maden Yük. Müh. Kenan bey, İnşaat Mühendisleri için «Madeniyat ve Arzıyat» (Mineraloji ve Jeoloji) dersleri vermiştir.

Araştırma alanına gelince, Cumhuriyetten önce ve Cumhuriyetin ilk yıllarında yerbilimlerinin içerdiği konularda araştırma - inceleme yapacak bir kamu kuruluşu mevcut değildi. Maden ve Petrol arama amacı ile o zamanki hükümetlerden imtiyaz almış birkaç yerli ve yabancı kişiler ve şirketlerin kısa süreli istikşaf çalışmaları dışında bir faaliyet yoktu.

Cumhuriyetin ilk on yılında (1923-1933) da yerbilimlerinin gerek öğretim ve gerekse araştırma kesimlerinde kayda değer bir gelişme olmamış, birkaç yabancı Pro-

fesör ve uzman çağırılmak suretile, öğretimde ve araştırmada köklü olmayan yeniliklere gidilmek istenmiştir.

Buna karşı, 1933 yılı memleketimizde yerbilimlerinin modern anlamda kurulması ve gelişmesi bakımından bir dönem noktası, bir başlangıç yılı sayılabilir şöyle ki : Bir tarafta eski Darülfunun lağvedilmiş yerine şimdiki İstanbul Üniversitesi kurulmuş, bu üniversiteye bağlı Fen Fakültesinde Jeoloji Enstitüsü, Edebiyat Fakültesinde Coğrafya Enstitüsü ihdas edilmiş, buralarda yerli ve yabancı Profesörler (*Hamit Nafiz PAMİR, İbrahim Hakkı AK-YOL, Ahmet Can OKAY, E. CHAPUT ve Ed. PARÉJAS*) tarafından *Tabii İlimler ve Fiziki Coğrafya Öğrencilerine Jeoloji, Mineraloji - Petrografi ve Paleontoloji dersleri* verilmiş, arazi tatbikatları ve Laboratuvar çalışmaları yaptırılmıştır. Diğer yönden yine 1933'te, özel kanunlarla *«Petrol Arama ve İşletme İdaresi»* ile *«Altın Arama ve İşletme İdaresi»* kurulmuş, ve yerbilimleri ile ilgili araştırmaları yürütecek ayrı bir *«Jeoloji Enstitüsü»* nün kurulması teşebbüsüne de girilmiştir. Ancak, çok yararlı olacağı muhakkak olan bu Enstitü proje safhasında kalmış ve onun yerine 1935'de, Petrol ve Altın Arama ve İşletme İdarelerini de içerisine alan bugünkü *«Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü»* kurulmuştur.

Bu Enstitünün faaliyete geçmesi ile, yerbilimlerinde araştırma ve inceleme gerçekten başlamış oldu. Esas görevi madenlerimizi ve diğer çeşitli yeraltı servetlerimizi «aramak ve incelemek» olan bu kuruluşta, yerbilimleri uzun süre bir «yardımcı», bir «yan görv» olarak ele alınmış ise de, son yıllarda bu kısma da gereken önem vermeye başlanmıştır. 1933'lerde bahis konusu edilen *«Jeoloji Enstitüsü»*, bugünkü anlamı ile *«Yerbilimleri Araştırma Enstitüsü»* kurulmuş olsa idi, şüphesiz yerbilimlerindeki gelişme daha hızlı ve amaca daha uygun bir düzeyde olacaktı.

1933-1935 kuruluş yıllarından sonra, yerbilimlerinin birçok dalları ve konuları hem Üniversite ve yüksek okullarımızda, hem de değişik amaçlı inceleme ve araştırma müesseselerinde, uzman personel ve kapsam bakımından hızlı bir ilerleme göstermiştir.

Önce İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesinde *«Jeoloji»* müstakil bir meslek dalı olarak kabul edilmiş ve bu suretle öğretimde bir aşama olmuş. *Tabiki Jeoloji*

ve *Mineraloji-Petrografi* kürsüleri açılmış daha sonra, 1953'te *«Jeofizik» Kürsüsü'nün* kurulması ile jeofizikçiler yetişmeğe başlamış, aynı yıl Teknik Üniversitede Maden Fakültesi açılmış ve burada *Jeoloji, Tabiki Jeoloji, Jeofizik, Mineraloji-Maden Yatakları ve Petrol Arama ve İşletme Kürsüleri* ile *«Jeoloji Yük. Mühendisliği» Bölümü* faaliyete geçmiştir.

Yine 1933'te, Ankara'da *«Yüksek Ziraat Enstitüsü»* kurulmuş ve burada ziraat ve ormancılar için bir *«Jeoloji ve Mineraloji-Petrografi» Enstitüsü* açılmıştı. *SALOMON-CALCI* ve *LEUCHS* gibi yabancı Profesörler ile merhum Profesör *Şevket Ahmet BİRAND* ve emekli Prof. *Nafiz İLGÜZ* bu enstitüde görev almışlardı. 1948'de Yüksek Ziraat Enstitüsü'nün kapanması üzerine, jeoloji bölümü, Türk öğretim üyeleri ile birlikte Ankara Fen Fakültesine nakledilmiş ve burada *«Jeoloji Kürsüsü»* olarak faaliyetini sürdürmüştür. Önceleri biyolog ve ziraatçilere Jeoloji, Mineraloji ve Petrografi dersleri verilirken, birkaç yıldan beri burada da *jeoloji ve jeoloji mühendisliği* öğretimi yapılmaktadır.

1962'de Ege Üniversitesi Fen Fakültesi'nde merhum Doç. Dr. *Recep EGEMEN* tarafından kurulmuş olan Jeoloji Kürsüsü 10 yıl içinde büyük bir ilerleme yapmış, 1965'te Kürsünün başına getirilen Prof. *R. BRINKMANN* ve kürsüde görev almış genç doçent ve asistanların gayretleri ile, Kürsünün öğretim ve araştırma faaliyeti hızla gelişmiştir. Başlangıçta Ziraat ve Tabiat Bilimleri öğrencilerine ders veren bu kürsü, 1968'den itibaren *Jeoloji dalında yüksek lisans* ve 1971'den beri de *lisans öğretimi* yapmaktadır. 1962-1963 yıllarında bir doçent ve iki asistan ile öğretime başlayan kürsüde bugün doçent seviyesinde 4 öğretim üyesi, doktoraşını yapmış, 4 asistan ve bir yabancı profesör, yüksek lisans yapmış iki asistan görev yapmaktadır.

1963-64 ders yılında Orta Doğu Teknik Üniversitesinde Maden Bölümüne bağlı olarak faaliyete geçen *«Jeoloji Kürsüsü»* 1970'te müstakil bir *«Jeoloji Mühendisliği Bölümü»* hâline gelmiş bulunmaktadır.

Başlangıçta iki yerli ve iki yabancı uzmanla öğretim yapan bu kuruluşta bugün (biri jeokimyacı, biri jeofizikçi ve biri de jeomorfoloğ olmak üzere) 22 öğretim elemanı, tam ve yarı zamanlı olarak, görev yapmaktadırlar.

ÇİZELGE 1

Hâlen Görevde Olan Yerbilimci Öğretim Üye ve Yardımcılarının Sayıları

Kuruluşun Adı	JEOLOJİ VE JEOKİMYA				JEOFİZİK				JEOMORFOLOJİ		
	Prof.	Doç.	Dr. Asls.	Öğr. Gör.	Prof.	Doç.	Dr. Asls.	Öğr. Gör.	Prof.	Doç.	Dr. Asls.
İst. Üniv. Fen Fak. Jeoloji Kürsüleri	6	2	6	6	—	—	—	—	—	—	—
İst. Üniv. Fen Fak. Jeofizik Kürsüleri	—	—	—	—	2	4	3	2	—	—	—
İst. Üniv. Edb. Fak. Fizikl. Coğrafya Kürsüleri	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	4
İ.T.Ü. Maden Fak. Jeoloji Bölümü	4	7	4	—	1	1	1	—	—	—	—
Ank. Üniv. Fen Fak. Jeoloji Kürsüsü	—	1	5	9	—	—	—	1	—	—	—
Ank. Üniv. D.T.C. Fak. Fiz. Coğ. ve Jeol. Kürs.	—	—	—	—	—	—	—	—	2	3	3
Orta Doğu Tek. Üniv. Jeoloji Bölümü	1	1	6	7	—	—	—	1	1	(Öğ. Gör.)	—
Hacettepe Üniv. Yerbilimleri Enstitüsü	—	2	—	15	—	—	—	1	—	—	—
Ege Üniv. Fen Fak. Jeoloji Kürsüsü	—	3	4	2	—	—	—	—	—	—	—
K.T.Ü. Yerbilimleri Fak. Jeoloji Bölümü	—	2	7	10	—	—	—	—	—	—	—
Toplam	11	18	32	49	3	5	4	5	5	4	7

Karadeniz Teknik Üniversitesi Yerbilimleri Fakültesinde 1965'de öğretime başlamış olan Jeoloji Bölümü 1969-70'ten beri Jeoloji Yüksek Mühendisleri mezun etmektedir. Başlangıçta bir yabancı Profesör, bir yerli öğretim üyesi ve 4 asistan ile faaliyete geçen bu bölümde hâlen 15 kişilik Profesör, Doçent ve Dr. Asistan kadrosu ile öğretim yapılmaktadır.

1968-69 ders yılında iki öğretim üyesi ile işe başlamış olan Hacettepe Üniversitesi Yerbilimleri Enstitüsü ise, şimdi 11'i asıl görevli ve 7'si ek görevli olmak üzere, 18 öğretim elemanı ile maden ve Jeoloji yüksek mühendisliği öğretimini sürdürmektedir.

Atatürk Üniversitesi Fen Fakültesinde az elemanlı (bir doçent 2 asistan) bir jeoloji kürsüsü bulunmakta ve bu kürsü ziraat ve biyoloji öğrencilerine Genel Jeoloji ve Mineraloji-Petrografi dersleri vermektedir. Benzer şekilde Boğaziçi Üniversitesinde ve çeşitli Devlet Mühendislik ve Mimarlık Akademilerinde inşaat mühendisliği için gerekli *tabiki jeoloji* dersleri okutulmaktadır.

Böylece mevcut 7 üniversitemizin 7 fakültesinde veya bölümünde özel meslek

dalı olarak yerbilimleri (Jeoloji ve Jeofizik) öğretimi yapılmakta İstanbul ve Ankara Üniversitelerinin Coğrafya bölümlerinde ise, Jeomorfoloqlar yetiştirilmektedir. Yerbilimleri dallarında meslek öğretimi yapan Üniversitelerimizin kürsülerinde hâlen vazife gören öğretim üyeleri, öğretim görevlileri ve Dr. Asistanların sayıları ekli çizelge 1'de gösterilmiştir.

1935'ten itibaren Yerbilimlerinin uygulama alanlarında da büyük bir gelişme olmuş, sıra ile :

1935'te, Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü (M.T.A.),
Etibank ve Elektrik İşleri Etüd İdaresi (E.İ.E.),

1940'ta, Ereğli Kömürleri İşletmesi Müessesesi (E.K.İ.),
ve Garp Linyitleri İşletmesi Müessesesi (G.L.İ.),

1945'te, İller Bankası,
1950'de, T. C. Karayolları (TCK),
1954'de, Devlet Su İşleri (DSİ) ve Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı (TPAO);

1958'de, İmâr ve İskân Bakanlığı,
1965'te, Yol, Su ve Elektrik İşleri (YSE) ve Afet İşleri Genel Müdürlüğü

gibi çok sayıda yerbilimcilerin görev aldıkları müesseseler kurulmuş, son yıllarda yapı işleri Toprak ve İskân İşleri Genel Müdürlüğü ile Sümerbank gibi kurumlarda, az sayıda da olsa, *jeolog*, *jeofizikçi* ve *jeomorfoloğlar* istihdam edilmeye başlanmıştır.

Yukarıda sözü edilen kuruluşlarda ilk günlerden itibaren yapılmakta olan araştırmalardaki gelişmelerin hızı ve büyüklüğü, bu müesseselerde görev almış jeolog, jeofizikçi ve jeomorfoloğların başlangıçta ve şimdiki sayılarının mukayese edildiği ekli çizelge 2'de açıkça görülmektedir.

Yerbilimlerinde değişik bölgelere ait bilimsel ve uygulamalı araştırmaların sonuçları çoğu kez *jeoloji*, *jeofizik* ve *jeomorfoloji haritaları* şeklinde ortaya çıkar; bu haritaların ölçekleri ise, yapılan çalışmanın ayrıntılı olup-olmadığını gösterir, diğer bir deyimle, araştırmanın kalitesini yansıtır.

Cumhuriyetin ilk yıllarında Türkiye'nin 1/1.500.000 ölçeğinde, eski Türk harfleri ile basılmış bir jeoloji haritası (*Anadolu İlimi-Arz Haritası*) vardı. Bu harita daha önceleri yabancı uzmanlar tarafından ya-

pılmış jeoloji haritalarından (*) büyük ölçüde yararlanmak suretiyle *Damat Kenan* ve *Ahmet Malik (SAYAR)* beyler tarafından hazırlanmış ve 1920'de (1336) İstanbul'da yayımlanmıştır.

Cumhuriyet döneminde M.T.A. Enstitüsü tarafından hazırlanmış ve 1942-1946 yıllarında 8 pafta hâlinde basılmış olan ilk *Jeoloji Haritasının* ölçeği 1/800.000'dir. Aynı ölçekte bir de *«Türkiye Tektonik Haritası»* yapılmış ve yayımlanmıştır. Daha sonra, 1946 ile 1960 yılları arasındaki araştırmaların getirdiği yenilikleri kapsıyan 1/500.000 ölçeğinde 18 paftadan oluşmuş yeni bir *«Türkiye Jeoloji Haritası»* M.T.A. tarafından hazırlandı ve 1961 ilâ 1964 yıllarında Harita Genel Müdürlüğü matbaasında basılarak yayımlandı. Son yıllarda M.T.A. Enstitüsü 1/50.000 ölçekli ayrıntılı Jeoloji haritalarını kendi matbaasında basmaya başlamıştır.

Ancak bu ölçekteki haritalar memleketin jeolojik durumunu genel çizgileri ile gösteren okullarımızın duvarlarını süsle-

(*) 1867'de *P. de Tchihatchef*'in 1/2.000.000 ölçekli ve 1910-1914 yıllarında *A. Philippson*'un 1/300.000 ölçekli haritaları).

ÇİZELGE 2

Kuruluşun Adı	Kuruluş Tarihi	Başlangıçta görev alanların yerli ve yabancı (yb) olarak sayıları			1973'te görevde bulunanların yerli ve yabancı (yb) olarak sayıları		
		Jeolog	Jeofizikçi	Jeomorfoloğ	Jeolog	Jeofizikçi	Jeomorfoloğ
Maden Tetkik ve Arama Enst. (M.T.A.)	1935	1 (yb)	—	—	234 + 11 (yb)	63 + 1 (yb)	2
Etibank	1935	1 (yb)	—	—	23	14	10
Elektrik İşleri Etüd İdaresi (EİE)	1935	1 (yb)	—	—	19	8	—
Ereğli Kömürleri İşl. Müessesesi (EKİ)	1940	—	—	—	9	—	—
Garp Linyitleri İşl. Müessesesi (GLİ)	1940	—	—	—	1	—	—
İller Bankası	1945	—	—	—	19	4	—
T.C. Kara Yol. (TCK)	1950	4	1	—	16	10	30
Devlet Su İş. (DSİ)	1954	15	—	—	100	39	—
Türkiye Petrolleri Anonim Ort. (TPAO)	1954	6	1	—	45	13	—
İmar ve İskân Bak. Yol, Su ve Elektrik İşleri (YSE)	1958	5	—	2	14	9	6
	1965	31	3	21 Mad. Müh.	33	4	8 ve 7 Mad.Müh.
Afet İşleri Gnİ. Müd. Bayındırlık Bakanlığı	1965	—	—	—	12	4	4
Yapı İşleri Gnİ. Müd. Köy İş. Bak. Toprak ve İskân İşl. Gnİ. Müd. Sümerbank	1934	—	—	—	4	—	1
	1950	—	—	—	—	1	4
	1933	—	—	—	2	—	—
Toplam		66	5	2 + 21	542	170	65 + 7

yen klavuz haritalardır. Bunlar, Ülkenin ayrıntılı jeolojik yapısını ve özellikle kapasdiği yeraltı zenginliklerini yansıtmak nitelikte değildir. Bu nitelikteki haritaların ölçükleri 1/25.000 ve daha büyük olanlardır. Bilimsel ve ekonomik açıdan yararlanılabilecek jeoloji haritaları da ancak bu ölçektekiyledir.

Yaklaşık olarak 800.000 km² yüzölçümünde olan Türkiyemizde 1/25.000 ölçekli harita paftalarının sayısı altı bini geçer. Bu ölçekte bir jeoloji haritası Türkiye'de henüz basılmış değildir. Bu haritalar üzerinde çalışacak olan uzmanlar ancak bu günün ve gelecek kuşakların yerbilimcileri olacaktır.

Yerbilimlerindeki gelişmeyi gösteren, diğer bir vaka da, gün geçtikçe sayıları artan bilimsel ve meslekî derneklerdir. Cumhuriyetin ilk yıllarında hiç mevcut olmayan bu derneklerin birincileri 1941'de kurulan «Türk Coğrafya Kurumu» ile 1946 da kurulan «Türkiye Jeoloji Kurumu»dur. 1955'te «Türkiye Jeologlar Birliği», 1956'da «Türk Jeofizik Derneği» ve son on yıl içinde «Türkiye Petrol Jeologları Derneği» ve «Türkiye Jeofizikçiler Birliği» ve «Türkiye Jeomorfoloqlar Derneği» gibi kuruluşlar ortaya çıkmış bulunmaktadır.

Yerbilimleri ile ilgili memleketimizde yayımlanan bilimsel ve meslekî dergilerin başlıcaları da şunlardır:

— M.T.A. Enstitüsü Dergisi	1936'dan beri 79 sayı çıkmıştır.
— Türkiye Jeoloji Kurumu Bülteni	1947'den beri 25 sayı çıkmıştır.
— İst. Üniv. Fen Fak. Mecmuası	1935'ten beri yayımlanmaktadır.
— B-Serisi ve Monografileri	
— Petrol Faaliyeti (Petrol Dairesi Yayını),	1956'dan beri 16 sayı çıkmıştır.
— Madencilik Mecmuası	1961'den beri iki ayda bir çıkar;
— Türk Coğrafya Dergisi	1943'ten beri yayımlanır;
— İst. Üniv. Coğrafya Enstitüsü Dergisi	1951'den beri yayımlanır;
— İst. Üniv. Coğrafya «Review» Su	1954'ten beri yayımlanır;
— Ank. Üniv. Coğrafya Bölümü	
— Coğrafya Araştırmaları Dergisi	1966'dan beri yayımlanır.

Yerbilimlerinin çeşitli dallarındaki bilimsel araştırmalar, daha çok yurt içinde ve yurt dışındaki üniversitelerde yapılan Doktora tezi, doçentlik tezi, takdim tezi gibi akademik çalışmalar şeklinde veya TBTA'nın ve kısmen de M.T.A.'nın desteklediği projeler biçiminde olmaktadır.

Çoğunlukla M.T.A.'da ve DSİ, TPAO, EKİ, GLİ, EİE, YSE gibi diğer kuruluşlarda öngörülen «araştırmalar» ise, Maden, Petrol, Su, Kömür ve Elektrik üretimi için yapılan ekonomik amaçlı «Arama ve İnceleme» niteliğindeki çalışmalardır.

Bilimsel ve ekonomik amaçlarla 1933'ten beri süre gelen araştırmaların bugüne dek elde edilen sonuçları göz önünde tutulursa, memleketimizin Jeolojisi, Jeofiziği ve Jeomorfolojisi hakkında bugünkü bilgilerimizin 1923'teki bilgilerle kıyaslanamayacak kadar farklı olduğu görülür. O zaman hemen hemen hiç bir şey bilmiyor veya çok az şey biliniyordu; şimdi ise bildiklerimiz, öğrendiklerimiz oldukça fazla, fakat yine de yeterli değildir.

Bugün bizler ülkemizin Jeolojik-Jeofizik yapısını ve gelişmesini ancak genel çizgileri ile biliyor, nerelerde ne çeşit doğal kaynaklarımızın bulunabileceğini tahmin ediyor ve genellikle yeraltı servetlerimizin

nasıl aranacağını ve değerlendirileceğini de az çok öğrenmiş bulunuyoruz. Fakat bu kadar bilgi ve tecrübe hiç de yeterli değildir. Bugünün bilim ve teknolojisi karşısında, sayısız imkânlara sahip büyük memleketimizde, yerbilimleri bakımından yapılması gereken ve zorunlu olan daha pek çok işler sürekli ve ayrıntılı araştırmalar bizleri ve bizden sonra gelecek genç kuşakları beklemektedir.

Sayıları binleri bulacak olan bugünün ve geleceğin genç yerbilimcileri bir «Yerbilim Araştırma Enstitüsü»nün çatısı altında toplanarak yurdumuzun taşını, toprağını ve her çeşit yeraltı zenginliklerini bilim ve teknolojinin en yeni yöntemleri ile inceleyecek, araştırarak, değerlendirecek ve bu yoldan yurt bilimine ve ekonomisine büyük ölçüde katkıda bulunacaklardır.

Ne mutlu yerbilimci olacaklara!

FAYDALANILAN ESERLER:

- H. N. PAMİR (1972): Türkiye'de Yerbilimleri öğretiminin tarihçesi.
 K. ERGUVANLI (1954): Doktor Abdullah Bey'in hayatı ve eserleri, T.J.K. Bult. V/1-2.
 — — —: Halil Edhem ve Jeoloji T.T.K. yayını, cilt II.
 İstanbul Üniversitesi Öğrenci Rehberi, 1952.
 İ.T.U. Maden Fakültesi Klavuzu, 1961 ve 1967.
 Yazıda adı geçen kuruluşlardan alınan bilgiler.